

for dagene som kommer

Pensjonsforums seminar 19.05.2008

Uføreytelser i offentlige tjenestepensjonsordninger

Mulige modeller med ny folketrygd

Direktør Roar Engen, KLP

Dagens uførepensjon

Er en bruttoytelse:

- 66 % av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening
- Har man rett til attførings-/uførepensjon fra tjenstepensjonsordning, har man som regel (unntatt ved lave uføregrader) også rett til rehabiliteringspenger, attføringspenger, tidsbegrenset uførestønad eller uførepensjon fra folketrygden.
- Tjenstepensjonen samordnes med ytelsen fra folketrygden

Samordning med uførepensjon fra folketrygden

Samordningsfradrag

- 3 / 4 G
- Folketrygdens tilleggspensjon begrenset oppad til en tilleggspensjon basert på den inntekt som har vært pensjonsgivende i tjenstepensjonsordningen
- Avkortet for medlemstid under 30 år i tjenstepensjonsordningen

Barnetillegg 10% av bruttopensjonen - samordnes ikke

Samordning med rehabiliterings-/attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad fra folketrygden

Folketrygdytelsen er 66% av inntekt opp til 6 G

Samordning:

- 3 / 4 G
- Den del av folketrygdytelsen som overstiger 1 G
- Avkortet for medlemstid under 30 år i tjenestepensjonsordningen
- Folketrygdytelse utover 1 G er i mange tilfeller stor nok til at tjenestepensjonsordningens utbetaling blir svært lav eller null for personer med lønn inntil 6 G – henimot 20 % av de med lønn under 6 G er nullpensjonister

Barnetillegg 10% av bruttopensjonen - samordnes ikke

Foreslått ny uførestønad i folketrygden

Stønaden skal utgjøre 66 prosent av tidligere inntekt, men skattlegges som lønn slik at kompensasjon etter skatt i gjennomsnitt blir om lag som i dagens ordning

Tidligere inntekt beregnes som gjennomsnittet av inntekten i de 3 beste av de 5 siste årene før uførhet

Beregnes av inntekt opp til 6G, dvs. om lag 400.000 kroner

Ligner på dagens rehabiliterings-/attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad

Tjenestepensjonsmodell alternativ 1

Dagens 66 % brutto uførepensjon videreføres:

- Samordner de fremtidige arbeidsavklaringspenger (erstatte rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad) på samme måte som samordningen med rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad i dag
- Samordner med ny uførestønad på samme måte:
 - 3 / 4 G
 - Den del av folketrygdytelsen som overstiger 1 G
 - Avkortet for medlemstid under 30 (?) år i tjenestepensjonsordningen

Tjenestepensjonsmodell alternativ 2

Dagens 66 % brutto uførepensjon videreføres, men med justert samordningsfradrag:

- Arbeidsavklaringspenger som modell 1
- Samordner med ny uførestønad på følgende måte:
 - For eksempel 0,3 G (istedenfor 0,75 G som i modell 1) for å kompensere for endret beskatning
 - Den del av folketrygdytelsen som overstiger 1 G
 - Avkortet for medlemstid under 30 (?) år i tjenestepensjonsordningen

Tjenestepensjonsmodell alternativ 3

Dagens system med brutto uførepensjon videreføres, men med en oppjustert pensjonsprosent $(66 + x) \%$, for å kompensere for endret beskatning:

- Arbeidsavklaringspenger som modell 1
- Samordner med ny uførestønad på følgende måte:
 - 3 / 4 G
 - Den del av folketrygdytelsen som overstiger 1 G
 - Avkortet for medlemstid under 30 (?) år i tjenestepensjonsordningen

Tjenestepensjonsmodell alternativ 4

Hva med en nettomodell, selv om det klinger dårlig i manges ører?

F.eks. følgende ytelse:

- $0,25 G$ ved lønn opp til $6 G$
- $0,25 G + 0,66 \times (\text{lønn} - 6 G)$ ved lønn over $6 G$
- Eventuelt et tilpasset høyere nivå for å kompensere for endret beskatning
- Avkortet for medlemstid under 30 (?) år i tjenestepensjonsordningen

Egenskaper ved ulike løsninger

Fortsatt ingen minstekrav til uføregrad eller samme krav som for ny uførestønad i folketrygden?

- Drøyt 8% mottar i dag uførepensjon med lavere grad enn 50%

Er det uheldig med en ytelse som for mange blir null?

- Vi trodde mange ville reagere, men det er få som klager
- En nettomodell gir en viss ytelse til alle
- Også en bruttomodell kan tilpasses slik at alle får en viss minimumsytelse

Uførhet som inntreffer i høy alder:

- Forsikringsmessig vanskelig å tenke seg en uføreytelse som går utover tidligste alder for uttak av alderspensjon, men ikke forsikringsbare ytelser har man fra før..
- Premiefritak sikrer alderspensjonsopptjening til 62 år?

Barnetilleggets størrelse?

Kostnadsnøytralitet?

- Isolert sett eller for tjenestepensjonsordningen samlet?

Men hva med alderspensjon for de som har vært uføre?

- Personer som ikke har vært uføre og går av ved fylte 62 år
 - Alderspensjon + AFP-påslag etter privat sektor modellen vil ligge godt under 50 % av lønn, med unntak for "eldre" årskull
 - Hva blir tjenstepensjonen? Det er folketrygdens alderspensjon + AFP + tjenstepensjonsordningens alderspensjon som er interessant.
- Hvilken ytelse skal de som er uføre få etter overgang til alderspensjon?
 - Vil uføreytelsen være vesentlig høyere enn om de hadde stått i tjeneste til 62 år og da gått av?
- Levealdersjustering